

**Metodika k postupu státních zástupců při sjednávání dohod o vině
a trestu**

V Brně dne 27. ledna 2023
sp. zn. 1 SL 111/2022

I. Dohoda o vině a trestu jako alternativní způsob vyřízení věci v trestním řízení

Dohoda o vině a trestu představuje alternativní způsob řešení trestních věcí, který má svůj původ v angloamerickém právním systému. Jedná se o **dohodu mezi státním zástupcem, obviněným a případně poškozeným, jejíž podstatou je prohlášení obviněného, že spáchal skutek, pro který je stíhán, a vzdání se práva na projednání věci před soudem výměnou za mírnější trest, s fakultativní možností sjednání dohody o náhradě újmy způsobené trestným činem.**

Účel institutu dohody o vině a trestu je obecně spatřován především ve zkrácení a zefektivnění trestního procesu ve věcech, v nichž obviněný svou vinu nerozporuje. Upuštění od dalšího dokazování a rychlé skončení věci jako důsledek sjednání dohody o vině a trestu přináší nejenom úsporu prostředků vynakládaných státem a obviněným na soudní proces, ale je rovněž ve prospěch obviněného, který po neúměrně dlouhou dobu nebude vystaven zdlouhavému trestnímu procesu, a naopak svým vstřícným přístupem může docílit zmírnění trestu. Rychlé vyřízení věci a potažmo uložení a výkon trestu v blízké časové souvislosti se spáchaným trestným činem zvyšuje generálně i individuálně preventivní účel trestu.¹ V neposlední řadě lze dohodu o vině a trestu vnímat jako jeden z možných prostředků ochrany obětí před sekundární viktimizací, neboť tyto v případě schválení dohody v přípravném řízení a v počáteční fázi řízení před soudem nebudou vystaveny stresu z veřejného projednávání všech detailů trestného činu a povinnosti opakovaného podávání svědecké výpovědi o trestném činu, jehož se staly obětí. Na stranu druhou se sjednáním dohody o vině a trestu obviněný dobrovolně vzdává svých procesních práv na veřejné projednání věci v řízení před soudem.² S modifikací rozsahu uplatnění zásady veřejnosti v řízení o schvalování dohody o vině a trestu souvisí i částečné omezení výchovné a generálně preventivní funkce trestního řízení, neboť právě při veřejném projednávání věci se nejúčinněji projevuje výchovné působení trestního řízení na širokou veřejnost ve smyslu jejího aktivního zapojení do úsilí trestné činnosti zamezovat a jí předcházet.³

Institut dohody o prohlášení viny a přijetí trestu (dále jen „dohoda o vině a trestu“ nebo „dohoda“) byl do českého trestního práva zaveden s účinností od 1. 9. 2012 zákonem č. 193/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Podle důvodové zprávy k citovanému zákonu bylo hlavním důvodem jeho přijetí zrychlení, zjednodušení a zefektivnění trestního řízení, a ochrana obětí před sekundární viktimizací. Dohoda o vině a trestu

¹ ŠÁMAL, P. a kol. Trestní řád I, II, III. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 2261–2262.

² Blíže srov. například Musil, J.: Dohody o vině a trestu – ano či ne? In Záhora, J. (ed.): Rekodifikácia trestného práva, sborník, Bratislavská vysoká škola práva: Bratislava, 2008, str. 179–201; Musil, J.: Dohody o vině a trestu jako forma konsenzuálního trestního řízení, Kriminalistika č. 1/2008, str. 4–26.

³ ŠÁMAL, P. Trestní řád I, II, III. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 48–49.

se v její původní legislativní podobě výrazněji nerozšířila do rozhodovací praxe orgánů činných v trestním řízení a její účel tak zůstal z velké části nenaplněn.⁴

S cílem rozšířit podmínky uplatnění dohody o vině a trestu v trestním řízení a zvýšit tak počet případů, jež bude možné a efektivní řešit tímto alternativním způsobem, byla přijata novela trestního řádu provedená zákonem č. 333/2020 Sb., která s účinností od 1. 10. 2020 umožnila sjednat dohodu o vině a trestu v řízení o zvláště závažných zločinech a zrušila povinné zastoupení obviněného obhájcem při jejím sjednávání. Současně došlo k promítnutí institutu dohody o vině a trestu do ustanovení o ukládání trestu. Nová právní úprava podle důvodové zprávy ke sněmovnímu tisku č. 466, jenž se stal podkladem pro citovanou novelu, předpokládá určité zmírnění trestu ukládaného pachateli, který zjednodušil trestní řízení svým postojem k činu. Samotná skutečnost **sjednání dohody by se však v rámci zvažování přiměřenosti trestu neměla hodnotit izolovaně, nýbrž je nutné zohlednit také další okolnosti konkrétního případu rozhodné pro uložení zákonné a spravedlivé sankce.**⁵

Pro účely sjednávání trestu v dohodě je třeba vycházet z **obecných zásad pro ukládání trestu**, z nichž je mimo jiné zřejmé, že **zákonem předpokládaným důsledkem sjednání a následného schválení dohody je zmírnění trestu, byť tomu tak nemusí být vždy**. Konkrétní mantinely pro určení rozsahu potenciálního zmírnění trestní sankce zákon nestanoví. Nechává tak orgánům činným v trestním řízení značný prostor pro individualizaci trestu v mezích zásady zákonnosti a přiměřenosti. Garantem zákonnosti a přiměřenosti trestu sjednaného v dohodě mezi státním zástupcem a obviněným však nadále zůstává soud, který podle čl. 40 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jako jediný rozhoduje o vině a trestu za trestné činy. Soud proto neschválí dohodu o vině a trestu, je-li nesprávná nebo nepřiměřená z hlediska souladu se zjištěným skutkovým stavem nebo z hlediska navrženého trestu či ochranného opatření, nebo nesprávná z hlediska náhrady škody, a také zjistí-li, že došlo k závažnému porušení práv obviněného (srov. § 314r odst. 2 trestního řádu).

Jakkoli dohoda o vině a trestu není institut, který by byl kontinentálnímu trestnímu právu vlastní, a vzbuzuje proto jistou nedůvěru ze strany laické i odborné veřejnosti pramenící zejména z pochyb o zachování práva obviněného na spravedlivý proces, poznatky z aplikační praxe orgánů činných v trestním řízení i ze zahraničí ukazují, že v moderním trestním soudnictví má své místo. Institut dohody o vině a trestu spočívající ve vzdání se části procesních práv obviněného výměnou za mírnější trest byl aprobován také judikaturou Evropského soudu pro lidská práva jako souladný

---

⁴ K uzavírání dohod docházelo v řádech desítek ročně. Srov. Zprávy o činnosti Nejvyššího státního zastupitelství za rok 2012 až 2019, dostupné na <https://verejnazaloba.cz/nsz/cinnost-nejvyssiho-statniho-zastupitelstvi/zpravy-o-cinnosti/>.

⁵ Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, 8. volební období, sněmovní tisk č. 466, str. 21.

s principy spravedlivého procesu⁶ včetně zásady zákazu donucování k sebeobviňování⁷.

II. Účel metodiky

Po účinnosti zákona č. 333/2020 Sb. a v souvislosti se změnami, které do procesu sjednávání dohody o vině a trestu tato novela zavedla, byl zaznamenán výrazný nárůst počtu uzavřených dohod⁸ a lze předpokládat, že do budoucna bude jejich četnost dále stoupat. Z poznatků ze soustavy státního zastupitelství vyplývá, že s narůstajícím počtem sjednaných dohod se postupně utváří a stabilizují postupy jednotlivých státních zastupitelství, současně však z důvodu obecnosti právní úpravy dochází k jistým odlišnostem ve stanovování druhu a výše trestu. Přestože stanovení zákonného, přiměřeného a spravedlivého trestu je v konkrétních případech přísně individuální, je v zájmu prosazování zásady rovnosti, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Účelem této metodiky je proto jednak poskytnout vodítko pro sjednocení postupu soustavy státního zastupitelství při hodnocení otázky přiměřenosti a zákonnosti druhu a výměry trestu sjednaného v dohodě, jednak upozornit na některé problematické procesní a důkazní aspekty aplikace institutu dohody o vině a trestu, které je nezbytné zvážit v rámci úvah o způsobu vyřízení trestní věci. Metodika si naopak neklade za cíl vypořádat se s celým procesem sjednávání dohody o vině a trestu, ani se všemi dílčími odlišnostmi v postupu jednotlivých státních zástupců. Má napomoci k jednotnému postupu tam, kde se to jeví jako vhodné z hlediska postoje celé soustavy státního zastupitelství směrem k ostatním subjektům trestního řízení.

Smyslem této metodiky je poskytnout návod pro rozšíření úvah státních zástupců při volbě tohoto procesního postupu jako jednoho ze způsobů vyřízení věci v trestním řízení. Každý trestní případ je individuální svými skutkovými okolnostmi, osobou pachatele, ale i procesními specifiky vedeného trestního řízení. Metodika proto nemůže poskytnout jednoznačné řešení pro každý konkrétní případ, má však za cíl načrtnout zásady umožňující sjednocení postupu v rámci soustavy státního zastupitelství, od kterých se však lze v odůvodněných případech odchýlit. Platí proto, že **předmětná metodika má již z povahy věci výlučně doporučující charakter.**

⁶ Srov. např. rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 17. 9. 2009 ve věci *Scoppola proti Itálii*, stížnost č. 10249/03, § 135 z něhož vyplývá, že dohoda o vině a trestu jako taková nepředstavuje rozpor s čl. 6 Úmluvy, neboť ten nechrání obviněného před vzdáním se svých procesních práv, je-li učiněno svobodně.

⁷ Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 6. 7. 2010 ve věci *Babar Ahmad a ostatní proti Spojenému království*, stížnost č. 24027/07, § 168.

⁸ Srov. Zprávy o činnosti Nejvyššího státního zastupitelství za rok 2021 a 2022, dostupné na <https://verejnazaloba.cz/nsz/cinnost-nejvyssiho-statniho-zastupitelstvi/zpravy-o-cinnosti/>.

III. Podmínky sjednání dohody o vině a trestu

Trestní řád vymezuje základní podmínky a zásady sjednání dohody o vině a trestu v ustanoveních § 175a, § 175b a § 314o a násl. trestního řádu, které jsou pro účely postupu státních zástupců blíže rozvedeny v čl. 61 a 62 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019, o postupu státních zástupců v trestním řízení (dále jen „POP NSZ č. 9/2019“). Úprava obligatorních a fakultativních podmínek pro sjednání dohody o vině a trestu, jakož i zásady a postupy sjednávání dohod tak, jak jsou shrnuty níže, jsou stěžejní pro úvahy státního zástupce, zda využít dohodu jako prostředek procesního vyřízení konkrétní trestní věci.

1. Dohodu o vině a trestu **lze sjednat v řízení o každém trestném činu včetně trestního řízení proti osobě s omezenou svéprávností** [při zachování obecného požadavku nutné obhajoby podle § 36 odst. 1 písm. b) trestního řádu], **vyjma řízení proti uprchlému** (§ 175a odst. 8 trestního řádu) a **řízení ve věci mladistvého, který nedovrší osmnácti let věku** [§ 63 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), dále jen „zákon o soudnictví ve věcech mládeže“].
2. Dohodu o vině a trestu lze s obviněným sjednat v přípravném řízení **ve fázi vyšetřování, ve zkráceném přípravném řízení po sdělení podezření a v řízení před soudem prvního stupně** v průběhu hlavního líčení do doby, než soud počne vyhlášovat rozsudek.⁹
3. **Sjednání dohody o vině a trestu může iniciovat jak obviněný či jeho obhájce, tak státní zástupce.** Státní zástupce může (a v případech, v nichž se sjednání dohody o vině a trestu jeví jako vhodný způsob vyřízení věci, by také měl) kontaktovat obviněného či jeho obhájce a iniciovat jednání o dohodě. Na komunikaci s obviněným lze v tomto směru analogicky aplikovat Memorandum o součinnosti uzavřené mezi Nejvyšším státním zastupitelstvím a Českou advokátní komorou.¹⁰
4. **Na sjednání dohody nemá obviněný právní nárok.** Je výlučně na úvaze státního zástupce, zda dohodu s obviněným sjedná, či nikoliv. Pokud však obviněný iniciuje jednání o dohodě, státní zástupce vždy zváží vhodnost sjednání dohody o vině a trestu. V případě, že návrhu nevyhoví, písemně vyrozumí obviněného o svém postoji (srov. čl. 61 odst. 4 POP NSZ č. 9/2019).

⁹ Nejvyšší soud v usnesení ze dne 28. 4. 2021 sp. zn. 8 Tdo 258/2021 například umožnil aplikaci institutu tzv. prohlášení viny v odvolacím řízení. Z důvodu absence ustálené judikatury k této otázce ve vztahu k institutu dohody o vině a trestu však zastáváme názor, že sjednání dohody o vině a trestu v odvolacím řízení není z povahy věci možné.

¹⁰ Memorandum o součinnosti mezi Nejvyšším státním zastupitelstvím a Českou advokátní komorou, dostupné na https://verejnazaloba.cz/wp-content/uploads/2020/01/MEMORANDUM_NSZ_CAK.pdf.

5. **Zájem poškozeného** je důležitým kritériem při zvažování vhodnosti vyřízení věci formou dohody o vině a trestu. Přestože dohoda o náhradě škody není obligatorní podmínkou sjednání dohody, je státní zástupce povinen v procesu jejího sjednávání hájit oprávněné zájmy poškozeného a vést kroky k tomu, aby ujednání týkající se náhrady škody bylo součástí dohody s obviněným. Je namístě připomenout, že **i při sjednávání dohody lze využít Probační a mediační službu ČR k provedení mediace** mezi obviněným a poškozeným. V trestních věcech, v nichž figuruje poškozený, lze spoluprací s Probační a mediační službou doporučit, neboť účast poškozeného v dohodovacím řízení a docílení dohody o náhradě škody naplňuje jeden z účelů dohody coby nástroje restorativní justice. Státní zástupce však současně dbá na to, aby druh a výše sjednané náhrady škody, nemajetkové újmy či bezdůvodného obohacení nebyly nezákonné ani nepřiměřené. Dohodu, která by obsahovala ujednání v rozporu s tímto pravidlem, soud neschválí (srov. § 314r odst. 2 trestního řádu).
6. **Sjednávání dohody o vině a trestu nezakládá důvod nutné obhajoby.** Obviněný však musí být zastoupen obhájcem v případech, v nichž je dán důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 1 trestního řádu, eventuálně za podmínek § 42a odst. 2 zákona o soudnictví ve věcech mládeže.
7. Státní zástupce v rámci procesní taktiky **vždy zvažuje vhodnost sjednání dohody o vině a trestu ve vztahu k jiným odklonům a dalším způsobům procesního řešení věci** tak, aby případné sjednání dohody splňovalo kritéria zákonnosti, vhodnosti, efektivnosti a hospodárnosti trestního řízení.
8. Dohodu lze sjednat pouze **po prohlášení obviněného, že spáchal skutek, pro který je stíhán.** Nelze vyloučit, že z výpovědi obviněného vyplynou takové skutečnosti, které ve spojení s dalšími důkazy opatřenými v průběhu trestního řízení odůvodní změnu popisu skutku či jeho právní kvalifikace v dohodě o vině a trestu. K prohlášení viny se nepřihlíží, pokud soud dohodu o vině a trestu neschválí (srov. § 314s trestního řádu). Podmínkou uzavření dohody je skutečnost, že **prohlášení obviněného, že skutek spáchal, ve světle zjištěného skutkového stavu nevzbuzuje důvodné pochybnosti stran jeho pravdivosti.** Dohoda, která by byla nesprávná z hlediska souladu se zjištěným skutkovým stavem, nemůže být soudem schválena (srov. § 314r odst. 2 trestního řádu).
9. Součástí dohody o vině a trestu je skutek a jeho právní kvalifikace. **Vymezení popisu skutku ani jeho právní kvalifikace nejsou předmětem vyjednávání** mezi státním zástupcem a obviněným. Skutek a jeho popis je nutno vymezit na základě zjištěného skutkového stavu věci, k jehož objasnění může významnou měrou přispět a zpravidla také přispěje obviněný svou výpovědí. V rámci této fáze může státní zástupce s obviněným předběžně projednat obsah budoucí dohody o vině a trestu z hlediska vymezení popisu skutku.

Jakmile je však skutkový stav opatřenými důkazy dostatečně zjištěn a fixován, musí popis skutku v dohodě odrážet takto zjištěný skutkový stav, z něhož pak vyplývá také jeho příslušná právní kvalifikace.

10. Zásada materiální pravdy¹¹ je základní zásadou trestního řízení, která se uplatní bez ohledu na zvolený procesní způsob vyřízení věci. Obligatoří podmínkou sjednání dohody o vině a trestu ve smyslu této zásady je zjištění, že **výsledky trestního řízení dostatečně prokazují závěr, že se skutek stal, že tento skutek je trestným činem a že jej spáchal obviněný** (§ 175a odst. 1 věta první trestního řádu). Jedná se o podobný rozsah zjištění základních skutkových okolností, které jsou nezbytné pro postavení obviněného před soud. Míra prokázání uvedených skutečností zde ovšem musí být větší, když dosavadní **výsledky vyšetřování musí vést k závěru, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť schválení dohody má podobu odsuzujícího rozsudku**. Tato podmínka nebude splněna v případě, že výsledky vyšetřování budou s ohledem na dvě vzájemně si odporující skupiny důkazů umožňovat jak závěr o vině, tak závěr o nevině obviněného. V případech, ve kterých současně nebude možné takovou pochybnost rozptýlit dalšími důkazy a jejich hodnocením ve smyslu § 2 odst. 6 trestního řádu, by státní zástupce neměl ke sjednání dohody přistoupit a měl by podat obžalobu.¹² Zjištěný skutkový stav věci je však vždy nezbytné hodnotit ve světle dobrovolného prohlášení obviněného, že spáchal skutek, který mu je kladen za vinu. V obvyklých situacích prohlášení obviněného rozptýlí pochybnosti o skutkovém stavu a dohodu o vině a trestu bude možné uzavřít. Případné nevyjasněné skutkové okolnosti lze také objasnit podrobnějším výsledkem obviněného. Naopak dohodu nebude možné sjednat, pokud by i po prohlášení obviněného, že spáchal skutek, pro který je stíhán, ve světle dalších důkazů nadále existovala zcela důvodná pochybnost o otázce viny, a tedy i o pravdivosti takového prohlášení (srov. 314r odst. 2 věta první trestního řádu).

V dohodovacím řízení není vyžadováno tak precizní zjištění skutkového stavu, jako je tomu v řízení před soudem, neboť takový požadavek by byl proti smyslu dohody samotné.¹³ V případě nemožnosti sjednat dohodu pro nedostatky ve skutkových zjištěních je právem (nikoli však povinností) obviněného, který má zájem sjednat dohodu o vině a trestu, učinit výpověď k objasnění skutečností, o nichž panují důvodné pochyby a které brání sjednat dohodu

---

¹¹ Podle § 2 odst. 5 trestního řádu „orgány činné v trestním řízení postupují v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v tomto zákoně a za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. Doznání obviněného nezbavuje orgány činné v trestním řízení povinnosti přezkoumat všechny podstatné okolnosti případu“.

¹² ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní řád I, II, III. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 2272.

¹³ ŠČERBA, F. a kol. Dohoda o vině a trestu a další prostředky racionalizace trestní justice. Praha: Leges, 2012, str. 25.

o vině a trestu. Možnost sjednání dohody o vině a trestu ani postup státního zástupce při jednání o dohodě však nesmí být vnímány jako prostředek nátlaku na obviněného, aby doznal svou vinu.

11. **Trest a ochranné opatření** jakožto právní následky trestného činu, který je obviněnému kladen za vinu, jsou **obligatorními náležitostmi dohody** o vině a trestu. Trest musí být stanoven co do druhu a výměry včetně relevantních zákonných ustanovení tak, aby mohl být bez dalšího převzat do výrokové části odsuzujícího rozsudku. Má-li státní zástupce za to, že jsou splněny zákonné podmínky pro uložení ochranného opatření, které nebylo v dohodě o vině a trestu dohodnuto, upozorní obviněného předem na možnost uložení takového opatření nad rámec sjednané dohody (§ 175a odst. 4 trestního řádu).
12. **Trest sjednaný v dohodě o vině a trestu musí být zákonný, přiměřený a způsobilý naplnit účel trestu.** Dohoda, která by byla nesprávná či nepřiměřená z hlediska druhu a výše navrženého trestu, případně ochranného opatření, nemůže být soudem schválena (srov. § 314r odst. 2 trestního řádu).

Zvýhodnění obviněného v podobě mírnějšího trestu podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva¹⁴ **nesmí být tak velké, že by nabídku mírnějšího trestu bylo možné považovat za nepatřičný tlak na obviněného**, aby prohlásil svou vinu a vzdal se projednání věci před soudem, případně zcela narušovala právo obviněného neobviňovat sebe sama, případně pokud by se jevila jako jediná možná cesta, jak se vyhnout tak závažnému trestu, že by byla v rozporu se zákazem mučení a nelidského či ponižujícího trestu obsaženým v článku 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.¹⁵

IV. Druh a výměra trestu v dohodě o vině a trestu

Stěžejní částí procesu uzavírání dohody o vině a trestu je sjednávání druhu a výměry trestu (a případně také ochranného opatření) mezi státním zástupcem a obviněným. Na rozdíl od popisu skutku, který je obviněnému kladen za vinu, a jeho právní kvalifikace, **je otázka druhu a výměry trestu předmětem vyjednávání mezi státním zástupcem a obviněným.** Přestože zákon pro případ sjednání dohody počítá s možným zmírněním trestu oproti tomu, který by byl obviněnému uložen v odsuzujícím rozsudku, **nelze samotný fakt sjednání dohody hodnotit izolovaně**, nýbrž je třeba přihlídnout k dalším skutečnostem tak, aby sjednaný trest i po zohlednění přístupu obviněného ke spáchanému skutku a jeho vlivu na délku

¹⁴ Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 6. července 2010 ve věci *Babar Ahmad a ostatní proti Spojenému království*, stížnost č. 24027/07, § 168.

¹⁵ Více srov. KMEC, J., KOSAR, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. Evropská úmluva o lidských právech. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 780.

trestního řízení a rozsahu očekávaného dokazování splňoval kritéria zákonnosti a přiměřenosti a byl způsobilý naplnit zákonem sledovaný účel.

Trest sjednaný v dohodě tedy musí respektovat všechna zákonná ustanovení pro ukládání trestu, jakož i pravidla pro ukládání jednotlivých druhů trestů. Současně však reflektuje skutečnost, že důsledkem sjednání dohody je obvykle zmírnění trestu, jehož rozsah záleží na konkrétních okolnostech každého případu. **Dohodu, která by byla nesprávná či nepřiměřená z hlediska druhu a výše navrženého trestu, případně ochranného opatření, soud neschválí (srov. § 314r odst. 2 trestního řádu).**

V procesu určování zákonného a přiměřeného trestu pro účely sjednání dohody lze z hlediska úvah státního zástupce rozlišit dvě fáze. V první fázi státní zástupce zvažuje zákonný a přiměřený trest pro případ vydání odsuzujícího rozsudku, ve fázi druhé pak stanoví rozsah potenciálního zmírnění trestu za současného vyvážení jednotlivých trestů v jejich komplexnosti.

1. Stanovení druhu a výměry trestu pro případ vydání odsuzujícího rozsudku (1. fáze úvah o trestu v dohodě)

Pro účely sjednávání trestu v dohodě mezi státním zástupcem a obviněným je **v první řadě nezbytné zvážit, jaký trest by z hlediska jeho druhu a výměry státní zástupce navrhoval uložit obviněnému pro případ vydání odsuzujícího rozsudku**, tj. pokud by nedošlo ke sjednání dohody. Jedná se o úvahu, která je běžnou součástí postupu státních zástupců, neboť návrh trestu je obligatorní náležitostí obžaloby i součástí závěrečné řeči státního zástupce v řízení před soudem.¹⁶ Obdobně bude proto státní zástupce postupovat i při sjednávání dohody o vině a trestu, pouze s tím rozdílem, že tato úvaha musí bez ohledu na procesní fázi řízení nutně předcházet samotnému jednání o dohodě.

2. Postup při určení konkrétního rozsahu zmírnění trestu (2. fáze úvah o trestu v dohodě)

V rámci druhé fáze státní zástupce stanoví rozsah zmírnění trestu tak, aby byl zmírněný trest zákonný a přiměřený povaze skutku a osobě pachatele, ale zohledňoval také skutečnost, že obviněný sjednal dohodu o vině a trestu a vzdal se tím podstatné části svých procesních práv.

Trestní zákoník umožňuje při sjednání dohody o vině a trestu zohlednit formou zmírnění trestu následujícím způsobem. Podle § 39 odst. 1 trestního zákoníku

---

¹⁶ K soudní praxi při ukládání trestu za jednotlivé trestné činy podle jejich kvalifikace viz www.jaktrestame.cz/.

se při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédne také k tomu, že obviněný sjednal dohodu se státním zástupcem. Pokud lze mít vzhledem k poměrům pachatele a povaze jím spáchané trestné činnosti za to, že jeho nápravy lze dosáhnout i trestem kratšího trvání, lze podle § 58 odst. 3 trestního zákoníku v dohodě sjednat trest odnětí svobody pod dolní hranicí trestní sazby. Je třeba zdůraznit, že samotné **sjednání dohody bez dalšího nezakládá právní nárok na snížení trestu odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby ve smyslu § 58 odst. 3 trestního zákoníku**. Jedná se o postup mimořádný, který je vázán na splnění dalších zákonných podmínek v tomto ustanovení uvedených, jež jsou rovněž předmětem judikatorního výkladu¹⁷. Pro případ využití mimořádného snížení trestu odnětí svobody je vždy nezbytné dbát hranic upravených v § 58 odst. 4 trestního zákoníku, pod které nelze trest sjednat ani uložit. Mimořádné snížení trestu podle § 58 trestního zákoníku lze uplatnit toliko ve vztahu k trestu odnětí svobody, u jiných druhů trestů je tak nezbytné vždy respektovat zákonem stanovenou minimální trestní sazbu.

Rozsah zmírnění trestu by obecně měl záležet na stadiu řízení, v němž byla dohoda sjednána, procesních a důkazních důsledcích uzavření dohody, ale také na motivaci obviněného ke sjednání dohody a jeho postoji k trestnému činu, který mu je kladen za vinu.

Samotným účelem dohody (k tomu blíže viz bod I metodiky) **je dáno, že rozsah zmírnění trestu bude tím větší, čím dříve bude dohoda v trestním řízení sjednána**. Sjednání dohody ve fázi vyšetřování má největší potenciál dosáhnout účelu dohody, jak je zákonodárcem předpokládán. Čím více se totiž sjednání dohody blíží počátku vyšetřování, tím důkazně a procesně jednodušší a rychlejší takové trestní řízení bude. Pakliže je podstatou institutu dohody o vině a trestu zrychlení a zefektivnění trestního řízení výměnou za mírnější trest, zákonitě bude také rozsah zmírnění trestu odvislý od stadia (fáze) trestního řízení, v němž k dohodě dojde. Uvedený fakt včetně zjištění, že mírnější trest je ukládán v důkazně složitějších věcech, které by v případě standardního průběhu trestního řízení vyžadovaly vedení zdlouhavého dokazování, potvrzují též zkušenosti z dosavadní praxe státního zastupitelství.

Dohodu o vině a trestu lze fakticky sjednat již bezprostředně po zahájení trestního stíhání. S ohledem na právo obviněného seznámit se s podstatou obvinění a vyjádřit se k němu je nezbytné, aby sjednání dohody předcházel standardní výslech obviněného podle § 90 a násl. trestního řádu. Tento výslech obvykle provádí policejní orgán. S přihlédnutím k povaze věci není vyloučeno, aby se takového výslechu účastnil nebo jej přímo provedl státní zástupce, pokud již v projednávané věci uvažuje o možnosti sjednání dohody o vině a trestu. Přestože zákon výslovně nestanoví, ke kterému okamžiku nejpozději lze dohodu sjednat, je třeba vycházet z toho, že ačkoliv je z praktického hlediska preferováno sjednání dohody do momentu zahájení dokazování v hlavním líčení, ve vhodných případech není výjimečně

---

¹⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2018 sp. zn. 5 Tdo 1356/2018, [R 28/2020 tr.].

vyloučeno uzavřít dohodu kdykoli v průběhu hlavního líčení. Nicméně zde je potřeba poukázat na právní názor Nejvyššího soudu obsažený v rozhodnutí ze dne 27. 4. 2022 sp. zn. 5 Tz 32/2022, v němž se Nejvyšší soud jednoznačně vyslovil pro uzavírání dohod o vině a trestu na samém počátku hlavního líčení.¹⁸ **Nejvyšší státní zastupitelství jednoznačně podporuje snahu sjednat dohodu ještě v přípravném řízení.**

Z hlediska jednotlivých stadií (fází) trestního řízení lze tedy dohodu o vině a trestu **sjednat po zahájení trestního stíhání zpravidla nejdříve po výsledku obviněného, v průběhu vyšetřování, po skončení vyšetřování do zahájení hlavního líčení, po zahájení hlavního líčení před zahájením dokazování nebo zcela výjimečně v průběhu dokazování v hlavním líčení až do doby, než soud počne vyhlášovat rozsudek.** Tyto úseky trestního řízení obecně zohledňují různý rozsah a náročnost očekávaného procesu dokazování. **Zmírnění trestu by v zásadě mělo reflektovat rozsah, v jakém došlo k upuštění od zdlouhavého, náročného a nákladného dokazování.**

Z výše uvedených principů vyplývá, že nejvýraznější zmírnění trestu jakožto nejvýhodnější varianta pro obviněného by mělo nastat v případě uzavření dohody co nejdříve po zahájení trestního stíhání. Méně výhodné by pro obviněného mělo být uzavření dohody po skončení úplného vyšetřování do doby zahájení hlavního líčení, obdobně jako uzavření dohody před zahájením dokazování. Nejméně výhodné, resp. téměř bezvýznamné z hlediska zmírnění trestu oproti návrhu v obžalobě, by pak mělo být uzavření dohody až po skončení dokazování v hlavním líčení. **Zásadně by mělo platit, že sjednat v rámci dohody uložení trestu odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby (§ 58 odst. 3 trestního zákoníku) by mělo být možné pouze v průběhu přípravného řízení, kdy výrazná výhodnost takového postupu svědčí nejen obviněnému, ale i orgánům činným v trestním řízení.** Takový postup lze označit za logický, rozumný i dostatečně předvídatelný.

Postup, který by z těchto limitů vybočoval, včetně jeho důvodů, by státní zástupce měl uvést do záznamu v dozorovém spisu tak, aby byl přezkoumatelný.

Vedle procesní fáze, v níž byla dohoda sjednána, a významu dohody z hlediska rozsahu a náročnosti dokazování, jsou **pro konečný rozsah zmírnění trestu rozhodující také další okolnosti, zejména pak ty, které poukazují na skutečný postoj obviněného k trestnému činu a jeho následkům, a které jsou stěžejní**

---

¹⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2022 sp. zn. 5 Tz 32/2022, odst. 12 odůvodnění: „Nelze se ztotožnit ani se závěrem ministra spravedlnosti, že nově přijatá úprava podle § 206b tr. ř. umožňuje kdykoli v průběhu řízení před soudem prvního stupně schválit uzavřenou dohodu o vině a trestu. Systematické zařazení posledně zmíněného zákonného ustanovení do právní úpravy počátku hlavního líčení svědčí pro závěr, že tento postup je možný a vhodný především na počátku hlavního líčení před zahájením dokazování soudem prvního stupně.“

- z hlediska **hodnocení možnosti dosažení nápravy obviněného** trestem zmírněným pro účely dohody,
- pro **určení konkrétní míry snížení trestu** v rámci výše uvedených rozmezí,
- a které v případě jejich naplnění ve větší míře mohou **odůvodnit zmírnění trestu mimo doporučená rozmezí**.

V rámci hodnocení postoje obviněného k trestnému činu a možnosti jeho nápravy za účelem stanovení druhu a výměry potenciálně zmírněného trestu lze přihlédnout zejména k následujícím skutečnostem:

1. postoj obviněného ke spáchanému trestnému činu, zejména že obviněný svého činu lituje, přijal opatření skýtající záruku, že trestnou činnost nebude opakovat, nebo se jedná o zjevné vybočení z jeho jinak řádného života,
2. obviněný odčinil anebo se snažil odčinit škodlivé následky trestného činu,
3. obviněný nahradil škodu způsobenou trestným činem anebo učinil jiná opatření k její náhradě,
4. obviněný napomohl k objasnění trestného činu, který mu je kladen za vinu, nebo napomohl k objasnění trestného činu v jiné trestní věci, popřípadě vystupoval v postavení spolupracujícího obviněného,
5. obviněný svým chováním po spáchání trestného činu prokázal, že se polepšil,
6. obviněná právnická osoba po spáchání trestného činu zavedla taková vnitřní opatření, která jsou způsobilá zamezit spáchání trestného činu anebo možnost jeho spáchání alespoň výrazně omezit,
7. obviněná právnická osoba provedla takové personální změny na vedoucích pozicích, které jsou způsobilé zamezit spáchání trestného činu anebo možnost jeho spáchání alespoň výrazně omezit,
8. obviněná právnická osoba zahájila implementaci účinného compliance systému.

Dále státní zástupce zvaží také:

9. zájem na rychlém a přiměřeném skončení věci,
10. pravděpodobnost usvědčení obviněného v hlavním líčení,
11. pravděpodobné dopady hlavního líčení na svědky (např. sekundární viktimizace),
12. veřejný zájem na projednání věci v hlavním líčení na základě obžaloby,
13. náklady na řízení před soudem včetně případného řízení odvolacího.

Z povahy věci vyplývá, že výše popsaný proces stanovení zmírnění trestu vyjadřuje rozsah zmírnění trestu jako celku, ale zejména pak trestu odnětí svobody, a neuplatní se proto nezbytně ve stejném rozsahu na všechny druhy trestů, které mají být obviněnému uloženy. V praxi tak bude běžné, že zmírnění

či neuložení jednoho druhu trestu (primárně trestu odnětí svobody) bude vyváženo zpřísněním trestu jiného druhu. Státní zástupce je v souladu s ustanoveními trestního zákoníku upravujícími trestání povinen zvažovat zákonnost, přiměřenost a vhodnost uložení každého druhu trestu zvláště i v jejich kombinaci. **Zvýšenou pozornost je vhodné věnovat především možnosti uložení peněžitého trestu nebo jiné majetkové sankce (viz např. § 39 odst. 8 trestního zákoníku).** Státní zástupce musí vyhodnotit, zda uvedený trest přichází u konkrétního obviněného v úvahu, a poté zvážit, jak dalece se například zmírnění nepodmíněného trestu odnětí svobody (nebo odložení jeho výkonu na zkušební dobu) promítne do zvýšené výměry trestu peněžitého.

V rámci vyvažování jednotlivých druhů trestů nebude možné použít prostý matematický přepočítání trestu (zmírnění trestu) odnětí svobody na jiný druh trestu. Ostatně takový postup se neuplatní ani v návrhu trestu v obžalobě či v závěrečné řeči státního zástupce, je-li vedle trestu odnětí svobody navrhováno uložení alternativního trestu či kombinace několika takových trestů. Pokud je obviněnému například vedle trestu odnětí svobody ukládán i jiný druh trestu, je nezbytné jednotlivé druhy a konkrétní výměry trestů vyvážit tak, aby celková intenzita postihu obviněného (např. postih trestem odnětí svobody v kombinaci s alternativním trestem nebo postih několika alternativními tresty nahrazujícími trest odnětí svobody) v zásadě odpovídala intenzitě postihu, kterému by obviněný byl vystaven v případě, že by v dohodě byl sjednán pouze (pro účely dohody zmírněný) jeden druh trestu nebo jiný druh trestu (např. trest odnětí svobody).

Zároveň je potřeba mít na zřeteli, že některé druhy trestů, např. tresty „konfiskační“ povahy nebude možné dohodou zmírňovat, neboť při uzavírání dohody nelze rezignovat na zásadu odčerpávání výnosů z trestné činnosti. Stejně tak nemohou být na základě dohody vráceny nástroje sloužící k páčání trestné činnosti.

Zvláštní pozornost je pak potřeba věnovat trestním věcem, v nichž přichází v úvahu **uložení souhrnného nebo společného trestu**. Jednak je zde potřeba zdůraznit nejen význam přezkoumání obsahu rejstříku trestů, ale také význam lustrace osob obviněných v CESO. Ohledně formulace výroku o druhu a výměře trestu do dohody o vině a trestu, kterou bude sjednáván souhrnný nebo společný trest platí, že v těchto případech je nutno postupovat striktně tak, jak postupuje při ukládání takového trestu soud, včetně formulace výroku o zrušení výroku o trestu z předchozího odsouzení (nutno přesně označit), a všech rozhodnutí na něj obsahově navazujících (viz § 44 a § 45 trestního zákoníku).

V. Specifika dohody o vině a trestu v řízení o nejzávažnějších trestných činech

V případech nejzávažnější trestné činnosti, která je veřejností vnímána jako mimořádně zavrženíhodná a pro společnost extrémně škodlivá, zvláště pak

v trestních řízeních vedených o závažných úmyslných trestných činech směřujících proti životu (např. zločin vraždy podle § 140 trestního zákoníku), stejně jako u jiných zvláště závažných zločinů, jejichž škodlivost značně zvyšuje např. zvláště závažný následek s celospolečenským dopadem nebo skutečnost, že byly namířeny proti dítěti nebo jiné zvláště zranitelné oběti, se výše vymezená kritéria zmírnění trestu nemohou z povahy věci bez dalšího uplatnit. Při sjednávání trestu v případech, které státní zástupce v rámci své diskreční pravomoci z hlediska účelu trestního řízení vyhodnotí jako vhodné k vyřízení cestou dohody, je třeba obzvláště pečlivě zvažovat, zda je vůbec možné obviněnému v rámci dohody zmírnit trestní sankci se zřetelem na účel trestu.

V těchto mimořádných případech nelze stanovit obecně použitelná pravidla pro stanovení trestu v dohodě, vždy je proto třeba postupovat *ad hoc* s přihlédnutím ke všem okolnostem konkrétní trestní věci a projednávaného trestného činu. **Nelze vyloučit, že ani přes sjednání dohody nebude** (např. v případě trestu odnětí svobody na doživotí) **možno přistoupit k jakémukoli snížení trestu oproti výměře, v jaké by obviněnému byl trest uložen v případě standardního průběhu trestního řízení.** Na tuto skutečnost je v takových případech nezbytné obviněného upozornit včetně vysvětlení důvodů, které zmírnění trestu znemožňují, aby se obviněný na základě všech relevantních informací mohl svobodně a zodpovědně rozhodnout, zda ke sjednání takové dohody přistoupí.

Obecně lze doporučit, aby v těchto případech, pokud to vůbec bude možné a uložení mírnějšího trestu oproti obvyklým principům bude přicházet v úvahu, byl zvažován trest zmírněný spíše nepatrně, a to vždy po velmi pečlivém zvážení dopadů, jež takové snížení může mít z hlediska individuální i generální prevence.

VI. Postup při sjednávání dohody o vině a trestu v přípravném řízení

Ze statistických údajů vyplývá, že u méně závažných trestných činů jsou dohody sjednávány častěji až v řízení před soudem, a to z ryze pragmatických důvodů, kterými jsou například výrazně nižší míra procesní náročnosti a formálnosti celého postupu než v řízení přípravném. Proto se tento postup v praxi osvědčil a je ze strany státních zástupců preferován. Přesto by měl mít institut dohody o vině a trestu své místo primárně v přípravném řízení.

Dohodu v přípravném řízení lze sjednat v jakémkoliv okamžiku po zahájení trestního stíhání až do skončení této fáze trestního řízení. Ke sjednání dohody může tedy dojít i ve fázi vyšetřování, které dosud nebylo skončeno a není úplné. V takovém případě je věc předložena státnímu zástupci, aniž by proběhly úkony související se skončením vyšetřování podle § 166 trestního řádu. Musí však být v dostatečné míře zjištěn

skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Také není dotčeno právo obviněného nahlížet do spisu podle § 65 trestního řádu.

V přípravném řízení musí státní zástupce při sjednávání dohody:

1. obviněného předvolat a vyslechnout (nenahrazuje se tím výslech obviněného po zahájení trestního stíhání),
2. o době a místě jednání vyrozumět obhájce obviněného a poškozeného,
3. o výslechu sepsat protokol se všemi formálními náležitostmi a obsahující prohlášení obviněného, že skutek spáchal,
4. vyhotovit písemnou dohodu,
5. sepsat a soudu předložit návrh na schválení dohody se všemi náležitostmi.

Postup vyplývající z příslušných ustanovení trestního řádu je co do jednotlivých úkonů státního zástupce podrobněji upraven v čl. 61 a 62 POP NSZ č. 9/2019.

Vzhledem k tomu, že řízení **v této fázi vede státní zástupce**, který dohodu v přípravném řízení sjednává, **pracuje primárně s trestním (vyšetřovacím) spisem, do něhož zakládá originály všech listin, jež opatří (např. vyčíslení škody, přibrání tlumočnicka apod.). Do dozorového spisu pak zakládá pouze jejich opisy či kopie.** Při sjednávání dohody umožní obviněnému, aby se mohl seznámit také s dodatečně opatřenými listinami a případně se k nim mohl také vyjádřit.

Jak vyplývá již z výše uvedeného, **nelze** pro formální, administrativní a časovou náročnost **požadovat**, aby ke **sjednání dohod** docházelo z iniciativy státních zástupců **tzv. „za každou cenu“** i ve skutkově a právně jednoduchých věcech, v nichž je dán předpoklad skončení věci ze strany soudu bez nařízení hlavního líčení, např. trestním příkazem. Nicméně i v těchto věcech by státní zástupce měl dohodu zvážit, zejména pokud její sjednání navrhne obviněný.

Na tomto místě je vhodné zmínit také časovou a právní „mezeru“ v době mezi podáním obžaloby a zahájením hlavního líčení, kdy přípravné řízení již skončilo, a ačkoli byla započata fáze řízení před soudem, hlavní líčení zatím nebylo zahájeno.

Trestní řád upravuje pouze možnost soudu v rámci předběžného projednání obžaloby zjistit stanovisko státního zástupce a obviněného ohledně případného zájmu o sjednání dohody o vině a trestu a v případě jejich kladného stanoviska stanovit lhůtu pro její sjednání a předložení soudu ke schválení [§ 186 písm. g) a § 187 odst. 4 trestního řádu].

Pokud však k takovému postupu soud v rámci předběžného projednání obžaloby nepřistoupí, trestní řád možnost sjednání dohody v tomto časovém úseku nijak neupravuje. Nicméně z poznatků z praxe soustavy státního zastupitelství vyplývá, že i v takových situacích ke sjednání dohody dochází. Ve shodě s aplikační praxí lze konstatovat, že takový postup není vyloučen, naopak může být poměrně častý, neboť

po podání obžaloby se obviněný z jejího písemného vyhotovení dozví, jaký trest pro něj státní zástupce navrhuje, a může tak s cílem vyhnout se veřejnému projednání věci a dosáhnout potenciálního zmírnění trestu projevit zájem o uzavření dohody se státním zástupcem právě v tomto okamžiku.

Pro případ sjednání dohody o vině a trestu v tomto časovém rozmezí se nabízí dvě možnosti postupu. První je předjednání obsahu budoucí dohody s obviněným, který bude zaznamenán v dozorovém spisu, a formální sjednání dohody až na počátku hlavního líčení. V takovém případě je vhodné soud o této možnosti i o obsahu předpokládané dohody předem vyrozumět. Druhou variantou je pak formální sjednání dohody ještě před zahájením hlavního líčení. V tomto případě by patrně mělo být postupováno podle § 175a trestního řádu *per analogiam*, neboť postup podle § 206b trestního řádu z důvodu nezahájení hlavního líčení ještě nepřichází v úvahu. Jelikož však podáním obžaloby došlo k zahájení řízení před soudem, nebude možné podat formální návrh na schválení dohody ve smyslu § 175b trestního řádu. Sjednanou dohodu lze soudu pouze předložit (zaslat) s tím, že návrh na její schválení bude přednesen až po zahájení hlavního líčení.

VII. Specifika sjednávání dohody o vině a trestu ve skupinových věcech

Procesní postup sjednání dohody o vině a trestu v řízeních vedených proti jednomu obviněnému je jednotný a v praxi v zásadě nečiní potíže. Jinak je tomu ve společných řízeních vedených proti více spoluobviněným, kteří navíc mohou být vzájemně v různých poměrech trestné součinnosti k jednotlivým trestným činům.

V takových věcech je **nezbytné vždy zvažovat jednak důkazní situaci ve vztahu ke každému obviněnému zvlášť a současně ve vztahu ke všem spoluobviněným, a jednak důkazní význam výpovědi jednotlivých obviněných vůči sobě navzájem, a na základě toho zvolit procesní postup, jenž nejlépe naplní účel trestního řízení.**

V trestním řízení, ve kterém se všichni spoluobvinění k trestné činnosti doznávají, případně prohlásí, že se dopustili skutku, který je jim kladen za vinu, a současně mají zájem sjednat dohodu, bude procesní postup obdobný jako v trestních věcech s jediným obviněným. Z procesního hlediska se v řízení s několika obviněnými jeví vhodné **sjednat s každým z nich samostatnou dohodu o vině a trestu**, a to pro případ neschválení dohody soudem ve vztahu k některému z obviněných, v kterémžto rozsahu se věc vrátí do přípravného řízení (§ 314o odst. 3 trestního řádu). Ani sjednání jedné dohody se všemi spoluobviněnými však není vyloučeno. V obou variantách je možné dohodu předložit soudu ke schválení na základě jednoho návrhu státního zástupce.

Z hlediska procesní taktiky se jako nevhodné jeví sjednání dohody o vině a trestu s obviněným, jenž usvědčuje zbylé spoluobviněné, kteří svou vinu popírají či k věci nevypovídají, způsobem ohrožujícím procesní použití jeho usvědčující výpovědi v rámci dokazování v řízení před soudem.

V závažnějších trestních věcech nelze vyloučit ani společné taktizování spoluobviněných např. v tom směru, že všichni projeví zájem sjednat dohodu, přestože vinu popírali či k věci vůbec nevypovídali, aby následně docílili vydání zprošťujícího rozsudku ve vztahu k hlavnímu pachateli. Pokud je bez výpovědi spoluobviněných důkazní situace vůči hlavnímu pachateli nejednoznačná, mohou totiž být po podání návrhu na schválení dohody ze strany obviněných činěny kroky, aby právě vůči konkrétnímu obviněnému (více obviněným) nebyla dohoda soudem schválena (např. z důvodu, že obviněný vezme zpět svůj souhlas s dohodou¹⁹). Zatímco u ostatních obviněných bude rozhodnuto o schválení dohody soudem, v rozsahu týkajícím se obviněného, který vzal souhlas s dohodou zpět, bude věc vrácena do přípravného řízení. V důsledku změny procesního postavení spoluobviněných po schválení dohody soudem mohou tito využít svého práva nevypovídat k věci i proti obviněnému, v jehož trestním stíhání se pokračuje, tak aby pro nedostatek důkazů mohlo trestní řízení vyústit až v nemožnost jeho odsouzení. **V obdobných případech lze doporučit postup podle § 314o odst. 5 trestního řádu, tedy zpětvzetí návrhu na schválení dohody státním zástupcem vůči všem obviněným, čímž se věc v celém rozsahu vrátí do přípravného řízení, které bude skončeno podáním obžaloby.**

Výrazně složitější a také co do možných variant rozmanitější jsou situace, kdy o sjednání dohody projeví zájem pouze jeden či jen někteří spoluobvinění. Volba nejvhodnějšího procesního postupu k naplnění účelu trestního řízení, zejména pak k usvědčení a potrestání pachatele, bude vždy na dozorovém státním zástupci. Procesní taktika, kterou zvolí, by měla vyplývat z konkrétní procesní situace, míry a ochoty toho kterého spoluobviněného spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení.

V této souvislosti bude nezanedbatelná také otázka důvěry, kterou státní zástupce bude mít vůči obviněnému, jenž o sjednání dohody projeví zájem. Proto lze doporučit, aby státní zástupce s obviněným osobně neformálně projednal všechny aspekty budoucí možné dohody a spolupráce ještě předtím, než dojde k samotnému

---

¹⁹ Byť trestní řád s takovou možností výslovně nepočítá, je tento úkon soudní judikaturou akceptován. Nález Ústavního soudu ČR ze dne 4. 2. 2020 sp. zn. I. ÚS 1860/19. Právní věta – „Odstoupení od dohody o vině a trestu obviněným, resp. jeho odvolání prohlášení, že spáchal skutek, pro který je v daném řízení stíhán a jehož se týká sjednaná dohoda o vině a trestu, je možné až do doby, než se ve veřejném zasedání soud odebere k závěrečné poradě k rozhodnutí o návrhu státního zástupce na schválení dohody o vině a trestu. Soud v takovém případě nemůže schválit dohodu o vině a trestu a musí věc vrátit státnímu zástupci k došetření podle § 314r odst. 2 tr. řádu. Schválení dohody proti vůli obviněného je zásahem do práva na spravedlivý proces, garantovaného čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.“

formálnímu sjednání dohody o vině a trestu. S ohledem na význam dohody a její důsledky pro obviněného i důkazní řízení se nelze spoléhat pouze na zprostředkování těchto informací cestou jiných subjektů (např. policejního orgánu).

Pokud státní zástupce dospěje k závěru, že bude s některým z obviněných možné sjednat dohodu a zároveň využít jeho spolupráce k usvědčení spoluobviněných, kteří vinu popírají, bude stěžejní otázkou, kterou si státní zástupce bude muset zodpovědět, zda nadále povede vůči všem obviněným společné řízení (srov. § 20 trestního řádu), nebo využije možnosti vyloučit řízení proti některému z nich ze společného řízení (srov. § 23 odst. 1 trestního řádu). Přitom je potřeba zvážit, zda pro vyloučení existují zákonné důvody, tj. zájem na urychlení řízení nebo jiný důležitý důvod. Za jiný důležitý důvod lze považovat i situaci, kdy s některým (některými) z obviněných bude sjednána dohoda již v přípravném řízení (zvláště pak v rané fázi vyšetřování), zatímco vůči zbývajícím obviněným bude třeba vést standardní vyšetřování zakončené podáním obžaloby. Pokud se státní zástupce rozhodne postupovat tak, že některé obviněné ze společného řízení vyloučí k řízení samostatnému, pak jako zásadní vyvstane otázka procesního zajištění výpovědi obviněného nebo obviněných, kteří usvědčují ostatní, tak aby nedošlo ke zmaření účelu trestního řízení ve vztahu k těm obviněným, jež vinu popírají.

Přestože není reálné postihnout všechny situace, které mohou ve skupinových trestních věcech nastat, jsou níže rozebrány případy, s nimiž se v praxi bude možné obvykle setkat, a to včetně doporučení z taktického hlediska nejvhodnějšího řešení.

1. Obviněného, který usvědčuje své spoluobviněné a současně má zájem o sjednání dohody, lze ještě v přípravném řízení vyloučit k samostatnému řízení, v původní věci jej vyslechnout vůči ostatním (dříve) spoluobviněným v procesním postavení svědka, a teprve poté s ním v jeho trestní věci sjednat dohodu, která bude předložena soudu ke schválení. Z taktických důvodů považujeme tuto variantu obvykle za nejvhodnější.
2. Na obviněného, který usvědčuje ostatní obviněné, je ve společném řízení podána obžaloba a dohoda je s ním sjednána až v řízení před soudem poté, co je vyslechnut k věci včetně účasti ostatních spoluobviněných na trestném činu. Tato procesní situace neodpovídá předpokladu, že pokud obviněný projeví zájem o sjednání dohody bezprostředně po přednesení obžaloby, měla by s ním být také bezodkladně sjednána, nicméně tento předpoklad je nepochybně přípustné modifikovat podle konkrétní procesní situace a potřeby. Rovněž se vytrácí hlavní smysl dohody o vině a trestu, tedy zrychlení a zefektivnění procesu. Nicméně pokud z konkrétních důvodů státní zástupce tento postup zvolí jako nejvhodnější, přestože by dohodu s obviněným bylo možné sjednat již v řízení přípravném, nemůže být procesní taktika státního zástupce kladena obviněnému k tíži ve smyslu menšího rozsahu možného zmírnění trestu v hlavním líčení.

3. S obviněným, který má zájem o sjednání dohody a který usvědčuje ostatní spoluobviněné, je sjednána dohoda o vině a trestu, která je soudu předložena ke schválení společně s obžalobou na ostatní obviněné v téže trestní věci (tzn. nedochází k vyloučení věci ze společného řízení).²⁰

V těch skupinových trestních věcech, v nichž je dohoda sjednávána pouze s některými z obviněných, zatímco zbývající obvinění vinu popírají, je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost také popisu skutku, zvláště pak bude-li o schválení dohody i o otázce viny a trestu zbývajících obviněných rozhodovat tentýž soud (pozn. samosoudce nebo senát). Skutkovou větu je třeba formulovat tak, aby nedošlo k porušení zásady presumpce neviny (§ 2 odst. 2 trestního řádu) ve vztahu k osobám, jejichž trestní stíhání nebylo pravomocně skončeno.²¹ Obzvláště je nutno dbát na to, aby obvinění, kteří dohodu neuzavřeli, nebyli označeni za pachatele, nýbrž aby bylo explicitně uvedeno, že se jedná o obviněné, kteří dosud nebyli odsouzeni, případně proti nimž se řízení teprve vede apod.

Preference vyloučení obviněného, s nímž je uzavírána dohoda o vině a trestu ze společného do samostatného řízení vyplývá i z rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 3. 2022 sp. zn. 8 To 7/2022.²²

V souvislosti s vylučováním obviněných, s nimiž je uzavírána dohoda, mohou v praxi vyvstát problémy související s jinou věcnou či místní příslušností soudu k projednání vyloučené věci, když tato příslušnost může být odlišná od věci původní. Ostatně tyto problémy se již také v některých trestních věcech vyskytly. Obecně platí, že pro výkon dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení zůstává zachována příslušnost státního zastupitelství, které vykonává dozor v původní věci; krajské (vrchní) státní zastupitelství však může vyloučenou věc postoupit nižšímu státnímu zastupitelství (§ 23 odst. 2 trestního řádu per analogiam). Státnímu zástupci, který věc vyloučil, tak nic nebrání uzavření dohody v takto vyloučené věci. V tomto ohledu

---

²⁰ K přípustnosti takového postupu viz usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 17. 3. 2022 sp. zn. 1 To 23/2022.

²¹ Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 11. 2021 ve věci *Mucha proti Slovensku*. V tomto rozhodnutí soud shledal porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy ve vztahu ke stěžovateli, který byl mj. za trestný čin účasti na organizované zločinecké skupině odsouzen k dlouhodobému trestu odnětí svobody stejným senátem vnitrostátního soudu, který předtím schválil dohodu o vině a trestu se spolupachatelem stěžovatele. Odsuzující rozsudky schvalující dohodu o vině a trestu spolupachatelů stěžovatele svým zněním zasahovaly do presumpce neviny stěžovatele a s ohledem na jejich význam v řízení proti stěžovateli vyvolaly objektivně pochybnosti o nestrannosti rozhodujícího senátu. Dále rozhodnutí Soudního dvora EU sp. zn. SDEU č. C-377/18 a č. C-709/18.

²² Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 3. 2022 sp. zn. 8 To 7/2022: Je vadou řízení v trestní věci vedené společně proti více obžalovaným, pokud soud rozhodl po podání společné obžaloby o vině jen části obžalovaných, a to samostatným rozsudkem, kterým schválil dohodu o vině a trestu, aniž by předtím jejich věc vyloučil ze společného řízení postupem podle § 23 odst. 1 tr. ř., a následně dále vedl řízení ohledně zbývajících obžalovaných a pod stejnou spisovou značkou pak vyhlásil další rozsudek. Vzhledem k obžalovací zásadě by mělo být o všech skutcích všech spoluobviněných rozhodnuto ve společném řízení před soudem prvního stupně jediným rozsudkem. Tato vada v procesním postupu ale nezakládá sama o sobě důvod ke zrušení napadeného rozsudku podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř., protože nemá vliv na jeho zákonnost a správnost.

doporučujeme věnovat pozornost metodice odboru trestního řízení publikované na Extranetu státního zastupitelství. Za podstatné je potřeba označit zejména rozhodnutí sp. zn. 5 NZN 2609/2017.

Při podání návrhu na schválení dohody o vině a trestu se pak státní zastupitelství řídí § 7 odst. 2 zákona o státním zastupitelství, podle něhož je státní zastupitelství příslušné k zastupování u soudu, u něhož působí, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Takovým jiným právním předpisem může být např. § 179 odst. 1 trestního řádu, který umožňuje, aby u soudu zastupoval obžalobu státní zástupce vyššího státního zastupitelství, pokud ve věci vykonával dozor. Takový postup lze analogicky uplatnit i v případě podání návrhu na schválení dohody o vině a trestu. Jinak ovšem zásadně platí, že státní zastupitelství podává návrh na schválení dohody u „svého“ soudu, tj. u soudu, u kterého působí.

Nakonec je pro úplnost vhodné upozornit na zvláštní postup týkající se aplikace institutu spolupracujícího obviněného podle § 178a trestního řádu v dohodě o vině a trestu, který je dán jednak možností upuštění od potrestání a jednak zvláštním procesním přístupem, kdy je nezbytné, aby byl spolupracující obviněný vyslechnut v řízení před soudem. Z praxe je již potvrzeno, že takové procesní situace nastaly, a i v takových případech státní zástupce úspěšně přistoupil ke sjednání dohody o vině a trestu. S ohledem na zvláštní pravidla pro sankcionování spolupracujícího obviněného se sjednávání dohody o vině a trestu bude ve výroku o druhu a výši dohodnutého trestu odvíjet od této speciální právní úpravy.

VIII. Postup při sjednávání dohody o vině a trestu v řízení před soudem

Ačkoli stále platí, že sjednávání dohody o vině a trestu v přípravném řízení by mělo mít přednost před tímto postupem v hlavním líčení, a to jak z hlediska úspornosti, tak z hlediska možnosti výraznějšího zmírnění trestu, přesto je sjednávání dohody o vině a trestu v hlavním líčení ve srovnání s postupem v řízení přípravném výrazně méně formalizované. Ustanovení § 206b trestního řádu nestanoví prakticky žádné formální požadavky. Jednoznačně dáno je pouze to, že ke sjednání dohody dochází mimo hlavní líčení, které však není nutno odročovat, když postačí hlavní líčení přerušit. Dá se předpokládat, že právě díky jednodušším procesním postupům je dnes v řízení před soudem uzavírán přibližně čtyřnásobně vyšší počet dohod o vině a trestu, než je uzavíráno v přípravném řízení. Týká se to zejména méně závažných věcí v působnosti okresních soudů. Proti takovému postupu není důvod cokoli namítat. Naopak, takový postup by měl být preferován např. před aplikací institutu prohlášení viny podle § 206c trestního řádu. K tomuto názoru vede jednak systematický, ale i gramatický výklad § 206b a § 206c trestního řádu, kdy upřednostnění dohody o vině a trestu lze dovodit jednak z jejího zařazení před institut prohlášení viny, a jednak z první věty § 206c, z níž vyplývá, že možnost prohlášení viny přichází teprve v okamžiku, kdy nedošlo ke sjednání dohody o vině a trestu. Také z praktického hlediska lze v hlavním líčení

doporučit více uzavření dohody o vině a trestu, než využití postupu podle § 206c trestního řádu, neboť při uzavření dohody o vině a trestu má státní zástupce výrazně větší možnost ovlivnit druh a výši trestu než v případě, kdy po prohlášení viny o druhu a výši trestu rozhoduje na základě vlastní úvahy soud. V praxi se již objevily i případy, kdy trest uložený soudem po prohlášení viny byl mírnější, než jaký by vyjednal státní zástupce v rámci dohody o vině a trestu.

V této fázi řízení se dohoda o vině a trestu sepisuje v písemné podobě pouze tehdy, pokud je uzavírána na státním zastupitelství po odročení hlavního líčení za účelem jejího sjednání. Sjednaná dohoda v písemné podobě je pak doručena soudu. Naopak, pokud je dohoda sjednávána pouze během přerušení hlavního líčení, sjednává se zásadně ústně a ústně se přednáší před soudem po skončení jeho přerušení. Písemný protokol o sjednání dohody a také písemnou formu dohody samé zde nahrazuje protokol o hlavním líčení a zvukový záznam jeho průběhu. S ohledem na specifickou protokolaci v řízení před soudem i na hodnotu soudního protokolu je případná písemná forma sjednané dohody zcela nadbytečná. I v případě, že se o průběhu hlavního líčení pořizuje tzv. zkrácený protokol, zvukový záznam z jeho průběhu zůstává archivován a založen u trestního spisu. Pro potřeby státního zastupitelství postačí, poznačí-li státní zástupce okolnosti sjednání dohody o vině a trestu a její obsah pouze do dozorového spisu formou stručného záznamu.

Praxe tak přináší celou řadu různých postupů soudů, který stranám umožňuje sjednání dohody mimo hlavní líčení během jeho přerušení. Jednání mezi státním zástupcem, obviněným a případně poškozeným může být vedeno v jednacích síních za přítomnosti předsedy senátu a protokolující úřednice, v jednacích síních za přítomnosti protokolující úřednice, v jednacích síních bez přítomnosti pracovníků soudu, případně mimo jednacích síní (např. v jiné místnosti v budově soudu či státního zastupitelství).

Preferováno je sjednávání dohody přímo v jednacích síních. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí, zda jednání o dohodě v jednacích síních povolí, spadá výlučně do pravomoci soudu, resp. předsedy senátu, lze doporučit, aby jej státní zástupce o tuto možnost vždy požádal. V případě, že takový postup soud neumožní, je namístě se za účelem zachování důstojnosti jednání a ochrany soukromí obviněného odebrat k jednání do prostor státního zastupitelství.

Z praxe vzešly dva prakticky rovnocenně zastoupené názory, z nichž jeden preferuje sjednávání dohody sice v jednacích síních, ale bez účasti senátu (samosoudce), druhý pak preferuje účast senátu při jednání mezi státním zástupcem a obžalovaným. Druhý uvedený názor argumentuje praktickou stránkou, kdy účastí senátu při sjednávání dohody lze předejít sjednání takové její podoby, která by byla pro soud neakceptovatelná. Jednoduše řečeno, pokud by v této variantě státní zástupce a obžalovaný vyjednávali dohodu, která je pro soud neakceptovatelná, má soud možnost do jednání vstoupit a včas avizovat nepřijatelnost podoby, v jaké je dohoda sjednávána. Jakkoli je z praktického hlediska tato druhá varianta výhodná, nelze ji

podle našeho názoru považovat za správnou, a to z prostého důvodu. Dohoda o vině a trestu je dohodou mezi státním zástupcem a obviněným, kterou mají tyto strany trestního řízení sjednat mezi sebou bez zásahu třetího subjektu, byť by jím byl soud. Soud je nestranným a nezávislým orgánem veřejné moci, který je povolán k tomu, aby přezkoumal zákonnost sjednané dohody a tuto buď schválil, je-li zákonná, nebo neschválil, pokud zákonným požadavkům neodpovídá. Pokud se senát (samosoudce), který má následně o schválení dohody rozhodnout rozsudkem (navíc s omezenou možností opravného prostředku), účastní procesu sjednávání dohody, a navíc do tohoto procesu aktivně zasahuje, vytrácí se zcela prvek nezávislosti a nestrannosti, který se má nezbytně uplatnit při následném přezkumu dohody. Jinými slovy, jestliže se soud podílí na sjednání dohody o vině a trestu a její podobu navíc ovlivní, nemůže již být řečí o jeho nezávislosti a nestrannosti. Takovým postupem soud překračuje nejen své zákonné povinnosti a oprávnění, ale vybočuje ze své role vymezené ústavním pořádkem a základními principy právního státu.

Pro případ sjednání dohody o vině a trestu až v řízení před soudem je třeba upozornit, že podle § 180 odst. 1 trestního řádu se v řízení o schválení dohody nemůže státní zástupce nechat zastoupit právním čekatelem. Přestože to zákon výslovně nestanoví, z účelu uvedeného ustanovení je třeba dovodit, že právní čekatel není oprávněn ani sjednat dohodu o vině a trestu v průběhu hlavního líčení konaného na základě podané obžaloby. Jestliže **právní čekatel není oprávněn k zastupování státního zástupce v řízení o schválení dohody o vině a trestu**, kterou předtím státní zástupce sjednal, tím spíše **nemůže být oprávněn ke sjednání takové dohody v řízení před soudem** (srov. také § 11 vyhlášky č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli, ve znění pozdějších předpisů, *a contrario*). Takto sjednanou dohodu by bylo nutno považovat za neplatnou a rozsudek, kterým by byla schválena, by trpěl neodstranitelnou vadou pro svou nezákonnost. Pokud tedy nastane v průběhu hlavního líčení, v němž stranu obžaloby zastupuje právní čekatel, situace, v níž by mělo dojít k jednání o dohodě, je třeba, aby se (je-li to časově možné) k soudu dostavil státní zástupce, který s obviněným povede jednání o dohodě a případně takovou dohodu na místě sjedná, alternativně bude namístě, aby právní čekatel navrhl odročení hlavního líčení za účelem jednání o dohodě o vině a trestu.

Také je potřeba upozornit na výše již zmiňované rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2022 sp. zn. 5 Tz 32/2022, kterým byla zamítnuta stížnost pro porušení zákona podaná ministrem spravedlnosti proti rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci usnesením ze dne 15. 7. 2021 sp. zn. 4 To 33/2021, jímž bylo rozhodnuto, že stížnost proti rozhodnutí soudu I. stupně o neschválení dohody o vině a trestu uzavřené podle § 206b trestního řádu v hlavním líčení není přípustná. Nejvyšší soud v tomto svém rozhodnutí dospěl k závěru, že se jedná o odlišnou procesní situaci, než když soud rozhoduje o schválení dohody o vině a trestu uzavřené v přípravném řízení

a stížnost tak není přípustná, neboť tuto možnost trestní řád výslovně nestanoví a analogie s § 314r odst. 2 větou třetí trestního řádu není možná.

IX. Aprobace trestu pro účely sjednání dohody o vině a trestu

V souvislosti s aprobací je předně třeba zdůraznit, že platí pravidla nastavená v rámci konkrétního státního zastupitelství aprobačním řádem či opatřením vedoucího státního zástupce. Tato pravidla se napříč soustavou státního zastupitelství mohou lišit.

Obecně platí, že pokud vedoucí státní zástupce stanoví pravidla pro aprobaci návrhů trestů v souvislosti s podáním obžaloby či návrhu na potrestání a návrhů trestů sjednaných v rámci dohod o vině a trestu, je nezbytné se těmito pravidly řídit.²³ To však neznamená, že by každá změna konečného návrhu trestu v řízení před soudem musela být bezpodmínečně vždy předem odsouhlasena vedoucím či jím pověřeným státním zástupcem, a státní zástupce by proto musel před sjednáním dohody v řízení před soudem vždy žádat o přerušlení nebo dokonce odročení hlavního líčení.

Pokud nebyla dohoda sjednána v přípravném řízení, ale přichází v úvahu její sjednání v řízení před soudem, nabízí se jako řešení aprobace návrhu trestu v přípravě na hlavní líčení i pro případ sjednání dohody o vině a trestu v řízení před soudem. Lze doporučit, aby záznam o přípravě na hlavní líčení obsahoval jak návrh trestu pro případ vydání odsuzujícího rozsudku, tak alternativně návrh trestu pro případ sjednání dohody v řízení před soudem.

Jestliže nebylo sjednání dohody o vině a trestu předem předpokládáno (např. pro dosavadní jednoznačný postoj obviněného odmítajícího vinu), případně tento postup byl v přípravě aprobován bez konkrétního návrhu trestu, a trest proto nebyl předmětem aprobace, není vyloučeno, aby intervenující státní zástupce dohodu sjednal bez předchozí aprobace, pokud úvaha o druhu a výměře trestu nebude vybočovat z rámce stanoveného touto metodikou. Na tyto situace lze aplikovat § 12e odst. 4 zákona o státním zastupitelství.

Zásadně není vhodné žádat o odročení hlavního líčení pouze z důvodu, aby sjednání dohody či změnu v návrhu trestu odsouhlasil vedoucí státní zástupce. Takový postup neodpovídá skutečnému postavení a roli státního zástupce v trestním řízení, nehledě na negativní dojem, který by tento postup vyvolal u účastníků řízení.

Vždy však platí, že návrh trestu nesmí být projevem svévole státního zástupce. Každý trest proto musí vycházet z pravidel stanovených pro ukládání trestu trestním zákoníkem a zohledňovat konkrétní procesní situaci v rámci daného trestního řízení. Z tohoto důvodu je nezbytné, aby státní zástupce svůj návrh trestu nebo trest sjednaný

---

²³ Viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 15. 9. 2021 č. j. 12 Ksz 2/2021 - 66.

v rámci dohody, který je odlišný od trestu aprobovaného při podání obžaloby, ve shora naznačeném smyslu dostatečně odůvodnil a záznam o důvodech svého postupu založil do dozorového spisu. Obdobný postup státní zástupce zvolí, když dohodu o vině a trestu odmítne sjednat. Stejně tak doporučujeme zaznamenat do dozorového spisu veškeré podstatné okolnosti a úvahy státního zástupce týkající se celého procesu sjednávání dohody, což se týká všech fází trestního řízení a všech stadií sjednávání dohody.

* * *

Závěrem lze shrnout, že dohoda o vině a trestu je institutem, který má své místo v moderním trestním procesu, neboť nese potenciál zkrátit a zefektivnit trestní řízení při zachování práva obviněného na spravedlivý proces i závazku státu spravedlivě postihnout pachatele trestných činů. Pokud je tedy dohoda o vině a trestu aplikována ve vhodných případech a správným způsobem, může přispět k účinnějšímu a rychlejšímu postihu a dosažení trestní spravedlnosti lépe, než umožňují tradiční prostředky trestního řízení, historicky vycházející z inkvizičního procesu.

K tomu, aby dohoda o vině a trestu začala být vnímána odbornou i laickou veřejností jako nástroj prosazování spravedlnosti, je však nutné se při její aplikaci vyvarovat excesů, ať už by se jednalo o použití dohody ve věcech, v nichž dohoda není způsobitým prostředkem k dosažení účelu trestního řízení, nebo o nesprávné užití tohoto institutu ke sjednání trestů nepřiměřených škodlivosti trestného činu, který je předmětem trestního řízení.

Právě k předcházení takovým případným excesům má napomoci tato metodika, kterou již z povahy dohody o vině a trestu jako v legislativě a praxi stále se vyvíjejícího institutu nelze vnímat jako uzavřenou. Naopak předpokládáme, že předkládaná metodika bude průběžně doplňována poznatky z praxe. Z tohoto důvodu uvítáme jakékoli podněty k jejímu doplnění, které lze zaslat e-mailem na alo@nsz.brn.justice.cz.

Za účelem zefektivnění aplikace dohody o vině a trestu v rozhodovací praxi bude pomůcka doprovázena uveřejněním příkladů dobré praxe, které Nejvyššímu státnímu zastupitelství poskytla okresní, krajská a vrchní státní zastupitelství.

Přílohy

Memorandum o součinnosti mezi Nejvyšším státním zastupitelstvím a Českou advokátní komorou

Judikatura

Příklady dobré praxe